

SO 202

СОЦИАЛНА АНТРОПОЛОГИЯ

Приета: прот. № 13 от 21.01.2016 г.

Лектор: Проф.Румен Вълчев

АНОТАЦИЯ

Лекционният курс представлява въведение в социалната антропология и представя същността на антропологичния подход към обществото и културата. Представят се ключови проблеми, изследвани от антрополозите като култура, етничност, раса, семейство, религия, социална и икономическа организация на обществото, екология, здраве, както и съвременни проблеми като идентичност, глобализация, устойчиво развитие, промяна, миграция, тероризъм,

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Цел на изучаването на основите на социалната антропология е да се запознаят студентите със съвременното състояние на дисциплината, със структурите и механизмите на съвременните общества, с проблемите на реализиране на константите на човешкото съществуване в съвременното общество като придобиват знания за социално-културното многообразие на съвременното общество. Студентите ще развият компетенции като социална чувствителност и за анализ на социално-културните проблеми и процес.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината се основава на придобити знания за функционирането на обществото (социология, психология), за механизмите на човешко взаимодействие и общуване, както и за развитието на българското общество (права на човека и демокрация) и затова трябва да бъде провеждана след преминаването на съответните лекционни и тренировъчни курсове от студентите.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	Общ
Психология	Задължителна	3	30			30	15		15	
Социални дейности и консултиране	Задължителна	3	30			30	15		15	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

ЛЕКЦИИ

Тема 1: Определение и предмет на социалната антропология. Социалната антропология като междудисциплинарна област на знанието. Антропология и другите социални науки.

Тема 2: Култура. Културно многообразие. Културен релативизъм. Определение на културата. Теории за културата. Значими черти на културните явления. Еволюция, дифузия, акултурация. Културен синкретизъм. Културен шок.

Тема 3: Човекът като биологично, социално, културно същество. Култура и личност. Модална личност. Статусова личност. Културата и понятието за „Аз“. Култура и личност (култура и петфакторен модел на личността) Измерване на личността в различните култури. Социализация. Стадии в развитието на човека. Жизнен цикъл и култура.

Тема 4: Социална организация на религията. Мит—Ритуал-Религия. Магия. Защо хората са религиозни? Религията в живота на съвременния човек и общество. Фундаментализъм – културно явление от 80-90 години на 20 век. Религия – идеологията в религията.

Тема 5: Раси. Расови предразсъдъци. Етнос и етническа идентичност. Етническа група. Етноцентризъм. Етнически конфликти. Политики на идентичността. Етничност, нация, национализъм. Понятие за малцинство. Етническа доминация. Акултурация, асимилация. Етнически и конфесионални общности в България.

Тема 6: Семейство. Определение. Различни форми на семейство. Брак. Любовта в живота на човека. Родство. Род и развитие на родовите връзки. Възраст. Поколения. Конфликти между поколенията.

Тема 7: Социална структура. Йерархични структури – „статус“ и „ранг“. Политическа организация и социална структура. Типология на политическите структури. Политическо лидерство. Социален контрол. Територия и социална организация.

Тема 8: Здраве. Културни различия, засягащи здравето. Културата и възприетието на човешкото тяло. Болест в съвременното общество. Психически болести. Смърт. Влияние на културата върху нагласите и убежденията за здраве и болест. Културни разлики при лекуването на болести.

Тема 9: Социалното конструиране на пола. Как културата влияе на социално-културния пол? Межкултурни изследвания, засягащи социално-културния пол.

Тема 10: Антропология на околната среда. Човек и среда. Понятие за природна среда. Основни проблеми на екологията. Природна среда и демография. Бедна и богата околна среда. Природна среда и развитие на обществото.

Тема 11: Социалната организация. Култура и организационна структура. Културни различия, свързани с работата, мотивация и производителност. Лидерство, стилове на управление, процеси на вземане на решения

Тема 12: Съвременната градска среда – основно място за протичане на социалния живот. Структура на градската среда. Българската градска среда. Човекът и градската среда.

Тема 13: Икономическата организация. Пазар на труда. Разпределение на богатата – собственост, наследяване, търговия. Размяна и разпределение. Разпределение и социална справедливост.

Тема 14: Съвременното общество и ролята на играта за неговото функциониране. Същност и развитие на масовата култура. Консумативна култура. Средства за масово развлечение и общество на развлеченията. Спорт, музика.

Тема 15: Социалното развитие. Идеята за прогрес Промяната в съвременното общество. Обществата в съвременния свят – последици от индустриализацията. Идеята за устойчиво развитие – идеология на съвременното общество.

Тема 16: Социални ценности. Сравнителни анализи на ценностните система на различни съвременни общества. Ключови ценности на българското общество.

Тема 17: Глобализация на съвременния свят.. Глобална култура. Хибридизация. Антропология на глобализацията. Глобални конфликти (конфликти между цивилизациите).

Тема 18: Глобални проблеми - миграция, бежанци, тероризъм.

КУРСОВА ЗАДАЧА

Предлага се списък от индивидуални теми за проблеми и процеси, които да бъдат обект на антропологичен анализ. Защитата на индивидуалните теми се провежда в края на семестъра.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работата на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка на основата на активното му участие в учебните занятия.. При формирането на тази оценка се има предвид и резултатите от разработената курсова задача.

Семестриалният изпит е писмен. Освобождаване от него се допуска, когато студентът е набрал необходимия брой точки – 230. Тези точки се получават като сбор от:

- Присъствие и участие в лекциите – максимум 100 т. / едно присъствие се оценява на 10 точки. Проверки за присъствие се правят 10 пъти / при 20 проверки се получават 5 точки за присъствие/.
- Реферат по избрана тема – максимум 100 точки / минималната оценка е 40 т. Студенти, получили оценка по-ниска от 50 т. не се освобождават от изпит/.
- Тест – максимум 100 т. / Тестът се състои от 20 заговорени въпроса. За всеки въпрос се получават 5 точки. Студенти, получили оценка по-ниска от 50 точки на теста, не се освобождават от изпит/.

За отлична оценка са необходими 270 точки.

За много добра оценка са необходими 240 точки.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1.Папукчиев Н. Културна антропология. История на идеите т.1, Университетско издателство 2014.

2. Баландие, Ж., Политическа антропология, София, 2000

3. Монаган Дж., Питър Джъст, Социална и културна антропология, изд.Захари Стоянов, София, 2005г.

4.Вълчев Р. Глобално образование, Център „Отворено образование“, 2012

5.Културна антропология, Център за изследване на демокрацията, С.2000

SO 202

СОЦИАЛНА АНТРОПОЛОГИЯ

Лектор: Проф.Румен Вълчев

- 1.Определение и предмет на социалната антропология.Какво представлява антропологията? Социалната антропология като междудисциплинарна област на знанието. Антропология и другите социални науки.
2. Култура. Определение на културата. Теории за културата. Значими черти на културните явления. Еволюция, дифузия, акултурация. Културно многообразие. Културен релативизъм.Културен синкретизъм.Културен шок.
3. Човек. Социализация.Стадии в развитието на човека. Жизнен цикъл и култура
4. Религията в живота на съвременния човек и общество. Фундаментализъм – културно явление от 80-90 години на 20 век.
5. Раси. Расови предразсъдъци. Етнос и етническа идентичност. Етнични и конфесионални общности в България.
6. Семейство. Определение. Различни форми на семейство. Възраст. Поколения. Конфликти между поколенията.
7. Социална структура. Йерархични структури – „статус“ и „ранг“. Политическа организация и социална структура. Политическо лидерство.
8. Здраве. Културни разлики, засягащи здравето. Културата и възприятието на човешкото тяло. Влияние на културата върху нагласите и убежденията за здраве и болест. Културни разлики при лекуването на болести.
9. Социалното конструиране на пола.Влияние на културата върху социално-културния пол? Междукултурни изследвания, засягащи социално-културния пол.
10. Антропология на околната среда. Човек и среда. Понятие за природна среда. Основни проблеми на екологията. Природна среда и демография. Бедна и богата околна среда. Природна среда и развитие на културата.
11. Социалната организация. Култура и организационна структура. Културни различия, свързани с работата, мотивация и производителност.
12. Съвременната градска среда – основно място за протичане на социалния живот. Човекът и градската среда.Структура на градската среда. Българската градска среда.
13. Икономическата организация. Пазар на труда. Разпределение на благата – собственост, наследяване, търговия.Размяна и разпределение. Разпределение и социална справедливост.
14. Съвременното общество и ролята на играта за неговото функциониране. Същност и развитие на масовата култура. Консумативна култура. Средства за масово развлечение и общество на развлеченията.
15. Социалното развитие. Идеята за прогрес Промяната в съвременното общество. Обществата в съвременния свят – последици от индустриализацията. Идеята за устойчиво развитие – идеология на съвременното общество.
16. Социални ценности. Сравнителни анализи на ценностните система на различни съвременни общества. Ключови ценности на българското общество.
17. Глобализация на съвременния свят.. Глобална култура. Хибридикация. Антропология на глобализацията. Глобални конфликти (конфликти между цивилизациите).

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Папукчиев Н. Културна антропология. История на идеите т.1, Университетско издателство 2014.
2. Баландие, Ж., Политическа антропология, София, 2000
3. Монаган Дж., Питър Джъст, Социална и културна антропология, изд. Захари Стоянов, София, 2005г.
4. Вълчев Р. Глобално образование, Център „Отворено образование“, 2012
5. Културна антропология, Център за изследване на демокрацията, С.2000

SOCIAL ANTHROPOLOGY

ANNOTATION

The course is an introduction into Social Anthropology and aims at presenting the essence of the anthropologist approach toward the society and culture. Under the course are presented key problems object of anthropological research and analysis as culture, race, ethnicity, family, religion, social and economic organization of the society, ecology, health, as well as contemporary problems as identity, globalization, sustainable development, change, migration , terrorism.